

Bratislava, 31. marec 2025

Vážený pán predseda vlády Robert Fico,

keďže si dlhodobo všímame Vašu bezradnosť a rovnako aj bezradnosť ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka pána Takáča pri hľadaní efektívnych riešení s akútnou infekciou slintačky a krivačky zvierat, dovoľujeme si obrátiť sa na Vás s návrhmi strany Demokrati na ich riešenie.

NAVRHOVANÉ OPATRENIA:

1. zintenzívnenie a kontrola dodržiavania **prísnych hygienických a preventívnych karanténnych opatrení**, uplatnenie ich účinnej kontroly a urýchlenie zhromažďovania, spracovávania a mapovania informácií o sledovaní vykonávanom v restričných oblastiach,
2. systematické **trasovanie pohybu potenciálnych šíriteľov nákazy (národný program trasovania)**, najmä vo vzťahu k potvrdeným alebo potenciálnym ohniskám nákazy a prepojenie získaných údajov so sledovaním laboratórnych výsledkov a epidemiologickým prieskumom,
3. **generálny pardon pre neregistrované chovy** s cieľom získania aj dodatočných informácií o možných ohrozených chovoch,
4. transparentné **informovanie o výskytu príznakov a aj o chovov s už len s podozrením**, hoci aj nepotvrdeným na výskyt SLAK a **uplatnenie princípu predbežnej opatrnosti**, t. j. nazerat na ne z hľadiska preventívnych opatrení a trasovania ako na chovy s potvrdeným výskytom SLAK až do času opaku,
5. **kontrola pohybu rizikových materiálov a osôb** - zamestnancov, dodávateľov služieb, servisných skupín, prevozu dobytka a akýchkoľvek materiálov biologického pôvodu a nákupu vo všetkých chovoch - zahŕňa trasovanie, prísne vykonávanie a kontrolu opatrení na zamedzenie šírenia SLAK, reštrikcia pohybu v rizikových oblastiach, čo navrhujeme rozšíriť aj na chovy ošípaných a vnimavých druhov,
6. **evidencia dezinfekcie na farmách** - každú dezinfekciu zadokumentovať, vedenie jednoduchej evidencie, v prípade vozidiel aj so záznamom o evidencii EČV (odporúčame aj s obrazovým alebo videozáznamom),

DEMOKRATI

7. **rapídne zvýšenie hygieny prepravy** - širšie využitie špeciálnych kontajnerov na prevoz (do úvahy prichádzajú protichemické kontajnery využívané na uskladnenie a prevoz PCB látok), školenia pre vodičov o minimálnych hygienických požiadavkách a ich realizácia a kontrola pri každom vstupe, výstupe, dezinfekcia osobných vecí vrátane kabíny, **opatrenia hospodárskej mobilizácie na distribúciu dezinfekčných prostriedkov**,
8. **okamžitá kontrola vynášania maštalného hnoja**, prípadne prepravy do bioplynových stanic, zákaz vývozu fermentovaného digestátu, opatrenia na prekompostovanie, dočasný zákaz výnosu maštalného hnoja,
9. **rozšírenie ELISA testovania** na protílátky vrátane živočíšnych produktov, najmä mlieka,
10. **rozšírenie perimetru prísnej kontroly** dodržiavania preventívnych opatrení na **10 km od preukázaných ohnísk nákazy**,
11. **opatrenia na trasách prevozov do kafilérie** - v obojstrannom perimetri do 20 km kontrola všetkých chovov, odber krvných vzoriek, rýchla analýza, zákaz pasenia do odvolania,
12. **výrazné dočasné navýšenie kapacít dohľadu**,
13. **rozšírenie zberu vzoriek párnokopytníkov žijúcich vo voľnej prírode** ako aj testovanie na SLAK uhynutých a ulovených diviakov,
14. posilnenie opatrení biologickej bezpečnosti zvierat vnímaných druhov s osobitným dôrazom na **chovy pod holým nebom** a obmedzenie možností ich kontaktu s voľne žijúcimi zvieratami,
15. **časovo obmedzený prísny zákaz pasenia** minimálne do Veľkej noci s cieľom obmedzenia možného kontaktu s voľne žijúcou zverou, najmä raticovou - v súvislosti s týmto opatrením je potrebné urýchlene **riesiť aj situáciu farmárov hospodáriacich v ekologických režimoch** (dočasným zvoľnením požiadaviek), nakoľko pastva aj nákup krmiva v biokvalite zo vzdialených zdrojov môže byť potenciálne rizikové pre zavlečenie SLAK,
16. **okamžité čistenie a dezinfekcia na farmách s výskyтом ohniska** a ich trvalý dohľad aj po vykonaní suspenzívneho očkovania, ktoré je súčasťou užitočným rozhodnutím na zníženie okamžitého tlaku ľudské, logistické a technické zdroje, avšak nesmie oddialiť ostatné dezifekčné a kontrolné opatrenia, čo vedlo k potrebe plošného vybijania na SLAK senzitívnych chovov v perimetri 3 km,
17. **rozšírenie opatrení v oblasti poľovníctva divej raticovej a diviačej zveri** v súvislosti s dodržiavaním zákazov v kontrolnej zóne 10 km od ohniska nákazy ale aj pri novom podozrení, zvýšená frekvencia kontrol úhybu raticovej a diviačej zveri a ich testovanie na SLAK,

DEMOKRATI

18. uzavretie turistických chodníkov v okolí fariem,
19. epidemiologické opatrenia pre všetkých pracovníkov v potravinárskej výrobe ako aj na farmách - tzv. biele knižky, kontrola osvedčení o zdravotnej spôsobilosti, preventívne vyšetrenia na infekčné choroby a markery slintačký a krívačky (bezpríznakoví roznášači),
20. príprava národného programu obnovy chovov so zapojením všetkých aktérov s cieľom predĺženia možnej monopolizácie v živočíšnej výrobe.

Verime, že nájdenie efektívnych riešení v prospech občanov Slovenskej republiky je naším spoločným záujmom.

S úctou

Jaroslav Nad'
predseda strany

Michal Kiča
člen predsedníctva strany

Vážený pán
Robert Fico
predseda vlády Slovenskej republiky
Úrad vlády Slovenskej republiky
Bratislava